تاثیر سرمایه‌گذاری هندی‌ها در چابهار بر اقتصاد هرمزگان بررسی شد؛

مسیر روشن ترانزیتی بندرعباس

مریم دهقان
خبرنگار

چابهار بندری استراتژیک در استان سیستان و بلوچستان است که به دلیل دسترسی به آب‌های آزاد یکی از مهم‌ترین مسیرهای متصل‌کننده کشور به جریان تجارت خارجی است. اخیرا بین ایران و هند توافقی امضا شده است که به موجب این قرارداد، طی یک سرمایه‌گذاری بلندمدت، تجهیز و بهره‌برداری از پایانه‌های کانتینری و کالای عمومی بندر شهید بهشتی چابهار به شرکت هندی پورت گلوبال لیمیتد (IPGL) واگذار شده است. در پی اعلام این توافق ده ساله، دولت آمریکا هشدار داده‌است «هر کسی» که به معامله تجاری با تهران فکر می‌کند باید از «خطر احتمالی تحریم‌ها» آگاه باشد. در واکنش به این تهدید، وزیر امور خارجه هند تاکید کرده‌است که این پروژه به نفع کل منطقه خواهد بود.

این قرارداد چطور امضا شد و نفع آن چیست؟

در زمانی که هنوز توافق برجام وجود داشت، ایران، هند و افغانستان موافقتنامه سه‌جانبه چابهار را امضا کردند که بر مبنای آن افغانستان و هند می‌توانستند مبادلات تجاری‌شان را از این بندر انجام دهند. در زمان روی کار آمدن ترامپ بندر چابهار از تحریم‌ها مصون ماند. به گفته برخی از تحلیلگران، معافیت تحریمی بندر چابهار در راستای سیاست‌های کشور آمریکا برای مقابله با نفوذ چینی‌ها به عنوان رقیب هند در منطقه بود.

در حال حاضر، بندر چابهار یک پروژه شاخص بین هند و ایران است که به عنوان یک مرکز ترانزیتی حیاتی برای تجارت با کشورهای محصور در خشکی مانند افغانستان و کشورهای آسیای مرکزی عمل خواهد کرد و با کمک آن، هند می‌تواند بندرکراچی و گوادر پاکستان را دور بزند. همچنین در پی این قرارداد قرار است چند شهر ساحلی در مجاورت بندر چابهار ساخته شود. در کنار این موضوع قرار است توسعه زیرساخت‌های کریدوری در بخش‌های ریلی نیز توسط هند انجام شود که با تکمیل این خط آهن که از چابهار- زاهدان- سرخس می‌گذرد؛ بر ارزش بندر چابهار افزوده خواهد شد. ارزش این توافق‌نامه ده ساله به ۳۷۰ میلیون دلار می‌رسد. بندر چابهار قرار است در فاز نهایی و با آماده شدن پسکرانه‌های ریلی و جاده‌ای به ظرفیت تخلیه و بارگیری ۷۷ میلیون تن در سال برسد. و به زودی قرار است یک شرکت مشترک کشتیرانی ایران و هندوستان نیز راه‌اندازی شود. به‌طور کلی این قرارداد نوید بهبود رابطه ایران و هند را می‌دهد.

بندر گوادر کجاست؟

بندر گوادر در ایالت بلوچستان پاکستان و در ساحل دریای عرب قرار گرفته است. طرح تأسیس این بندر عمیق نخستین بار در سال ۱۳۳۲ شمسی مطرح شد، یعنی زمانی که مالکیت این بندر در اختیار پادشاهی عمان بود. که نهایتاً با کمک آمریکا به عنوان میانجی مذاکرات میان دولت‌های پاکستان و عمان پس از ۲۰۰ سال حاکمیت پادشاهی عمان بر این بندر و با پرداخت ۳ میلیون دلار بهای خرید آن از سوی پاکستان به عمان در تاریخ ۸ دسامبر ۱۹۵۸ به اسلام آباد فروخته شد و به طور رسمی به عنوان بخشی از خاک پاکستان اعلام شد.فاصله گوادر در خاک پاکستان از بندر کراچی به عنوان بزرگترین شهر تجاری پاکستان ۵۳۳ کیلومتر و فاصله آن از مرز ایران نیز ۱۲۰ کیلومتر است. همچنین فاصله دریایی بندر گوادر از سواحل کشور عمان حدود ۳۸۰ کیلومتر برآورد شده است.

بندر گوادر یکی از بنادر مهم مواصلاتی در پاکستان است و بخش زیادی از تجارت ۶۴ میلیارد دلاری چین و پاکستان از طریق این بندر صورت می‌پذیرد.

همچنین این بندر در چارچوب گذرگاه اقتصادی چین و پاکستان نیز دارای اهمیت ویژه‌ای است. هم اکنون ۸۵ درصد از نفت وارداتی چین از تنگه مالاگا به این کشور انتقال می‌یابد و بندر گوادر در آینده پتانسیل تبدیل به ترمینالی برای انتقال نفت از خاورمیانه به چین را دارد. همچنین پکن در

حمل و نقل ترکیبی موضوع بسیار مهم و جدی است و چابهار به دلیل اینکه روش‌های حمل و نقلی جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی را در اختیار صاحبان سرمایه قرار می‌دهد مورد توجه قرار گرفته است

نظر دارد بخشی از صادرات خود را از جاده مواصلاتی چین-پاکستان به بندر گوادر منتقل کرده و سپس از این بندر به خاورمیانه و اروپا ارسال کند.

چابهار، شاهراهی برای اتصال به جریان تجارت خارجی

با توجه به قرارداد فعلی با هند و قرارداد ۲۵ ساله با چین می‌توان امیدوار بود که ایران در سال‌های پیش رو به یک مرکز مهم کریدوری و ترانزیتی در جهان تبدیل شود. طبق قرارداد ۲۵ ساله با چین قرار بود ایران به بخشی از ابتکار کمربند-جاده چین تبدیل شود و چینی‌ها طبق بندهای متعدد این پیش‌نویس وعده داده بودند هم سواحل مکران و هم بندر جاسک را توسعه دهند و ضمنا در حوزه ساخت پالایشگاه و صنایع پتروشیمی در این بندر نقش فعالی داشته باشند و سرمایه‌گذاری بلندمدتی انجام دهند. امروز نیز بر اساس این قرارداد با هند قرار است چابهار به یک مرکز مهم ترانزیتی تبدیل شود. با توجه به این قراردادها بین ایران و قدرت‌های بزرگ، می‌توان گفت ایران در حال تبدیل شدن به یکی از کانون‌های ترانزیتی مهم در جنوب خلیج‌فارس است و در بلندمدت این قابلیت را دارد که نقش چهارراه جهانی را نیز ایفا کند.

تاثیر توسعه چابهار بر بندرعباس

ارتباط منطقه آزاد چابهار با بنادر شهید بهشتی و شهید کلانتری به دلیل تفاوت مقررات در آنها، باعث سردرگمی سرمایه‌گذاران شده است. این موضوع باعث وجود تفاوت در صادرات بین بنادر چابهار و بندرعباس شده است و غالبا بندرعباس به دلیل اینکه ترافیک روانتری دارد و تعداد خطوط کشتیرانی که از آن مسیر تردد می‌کنند؛ بیشتر است و اینکه زمان توقف در بندر آن کمتر است؛ بیشتر مورد توجه قرار دارد. با این وجود؛ چابهار به عنوان یکی از چهار شهر لجستیکی ایران در کنار بندر عباس، بندر امام و تهران این امکان را فراهم کرده است تا صاحبان کالا بتوانند در یک منطقه، وسیله حمل و نقلی خود را انتخاب کنند. زیرا حمل و نقل ترکیبی موضوع بسیار مهم و جدی است و این شهر به دلیل اینکه روش‌های حمل و نقلی جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی را در اختیار صاحبان سرمایه قرار می‌دهد پس از بندرعباس مورد توجه قرار گرفته است. اما به طور کلی باید توجه داشت که توسعه زیرساخت‌های بنادر جنوب کشور به نفع کل منطقه است و رونق تجارت در جنوب کشور را بیشتر خواهد کرد.

به مدیرعامل این شرکت اعطا شد؛

نفت ستاره خلیج فارس دارنده گواهینامه شایستگی محیط زیست

سرویس اقتصادی

در دومین کنفرانس ملی و نخستین کنفرانس بین‌المللی چالش‌های محیط زیست، صنعت و معدن سبز، گواهینامه شایستگی محیط زیست به علیرضا جعفرپور، مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس اعطا شد.

به گزارش صبح ساحل ، دومین کنفرانس ملی و نخستین کنفرانس بین‌المللی چالش‌های محیط زیست، صنعت و معدن سبز با حضور مسئولان سازمان حفاظت محیط زیست، صنعت و معدن، فعالان محیط زیست، صنعت و معدن و جامعه علمی دانشگاهی کشور در دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد.

در این کنفرانس علیرضا جعفرپور، مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس با بیان اینکه پالایشگاه ستاره خلیج فارس وظیفه خطیر تامین بخش عمده ای از سبد سوخت کشور را عهده دار است، ابراز کرد: این پالایشگاه ظرفیت تولید روزانه حدود ۴۵ میلیون لیتر بنزین و اجزای بنزینی، ۱۶ میلیون لیتر نفت گاز و نفت سفید، ۲ هزار تن گاز مایع و محصولاتی دیگر از جمله انواع نفتا و حلال ها را دارد.

وی ادامه داد: در حال حاضر این پالایشگاه بزرگ‌ترین تولید کننده بنزین کشور است و رسالت و مأموریت خطیر تولید حداکثری و تأمین فرآورده استراتژیک بنزین مورد نیاز کشور که همواره سرآمد بازار فرآورده‌های نفتی تلقی می‌شود را عهده دار است.

جعفرپور خاطرنشان کرد: این شرکت در شرایطی که مستقیماً از سوی استکبار جهانی تحت تحریم قرار گرفت با شگفتی سازی توانست افزایش ۶۲ درصدی درآمدهای عملیاتی را رقم بزند و عنوان برترین شرکت ایران اسلامی را از آن خود کند.

وی با اشاره به حرکت کشورهای پیشرفته برای بهره‌گیری از انرژی‌های پاک در صنایع افزود: کشورهای همانند ژاپن و چین تولید موتورهای آمونیاکی در حوزه بازیابی گازهای هیدروژن را به منظور استفاده در صنایع کشتی‌سازی و خودروسازی آغاز کرده‌اند.

وی ادامه داد: هیدروژن گران قیمت‌ترین فرآورده حوزه نفت و گاز است که متأسفانه به علت عدم پیش‌بینی برای استفاده از این نوع فرآورده در پالایشگاه و عدم امکان حمل و جابه جایی آن هم‌اکنون حجم عظیمی از این ماده ارزشمند از بین می‌رود.

جعفر پور افزود: ازاین‌رو مقدمات احداث واحد تولید آمونیاک به‌عنوان سوختی پاک از هیدروژن در پالایشگاه ستاره خلیج فارس فراهم شده است که در سه سال آینده با بهره‌برداری از این واحد می‌توانیم سالیانه ۵۰۰ هزار تن آمونیاک تولید و هم گام با دنیا برای استفاده از انرژی‌های جدید حرکت کنیم.

به گفته وی، برای تولید آمونیاک دو نوع راه وجود دارد که راه نخست، ریفورمینگ گاز طبیعی یا زغال سنگ است که در طی واکنش گاز کربنکیک و هیدروژن تولید می‌شود که در ادامه از ترکیب هیدروژن و نیتروژن هوا، آمونیاک تولید می‌شود. مشکل اصلی این روش سنتی، تولید گاز کربن‌دی‌اکسید است که برای جلوگیری از انتشار آن باید برنامه‌ریزی گردد. راه دوم نیز سنتز آمونیاک با استفاده از هیدروژن تولیدی از سایر منابعی که طی آن کربن‌دی‌اکسید تولید نمی‌شود. طرح تولید آمونیاک در پالایشگاه ستاره خلیج فارس، با استفاده از هیدروژن مازاد ارسالی به شبکه فلرینگ پالایشگاه خواهد بود و طی فرآیند کربن‌دی‌اکسید تولید نمی‌شود، لذا هم آمونیاک تولیدی به نوعی آمونیاک سبز خواهد بود و هم طرح حذف فلر پالایشگاه zero-flaring) (را رقم خواهد خورد.

جعفر پور تصریح کرد: تمام فرآیند تولید آمونیاک در داخل صورت می‌گیرد و ساخت این واحد آمونیاک سبز که در دنیا بی‌نظیر خواهد بود نیز توسط کارشناسان و متخصصان داخلی انجام می‌گیرد.

جعفرپور اضافه کرد: با برنامه ریزی دقیق، ایجاد ارزش پایدار و توسعه زنجیره ارزش محصولات همواره کسب دستاوردهای نو و ارزشمند در پالایشگاه ستاره خلیج فارس را دنبال خواهیم کرد تا شاهد درخشش بیش از پیش ایران اسلامی بر قله های افتخار باشیم.

وی همچنین پس از ارائه در خصوص توسعه انرژی پایدار به حضور در میزگرد تخصصی گذار انرژی و تغییر اقلیم و انرژی‌های تجدید پذیر پرداخت و به پرسش های حاضران در این خصوص پاسخ داد.

در پایان این کنفرانس علاوه بر تقدیر از جعفرپور برای حضور در این گردهمایی به پاس رعایت مسائل زیست محیطی، گواهینامه شایستگی محیط زیست از سوی سفیر سبز خاورمیانه سازمان ملل به ایشان اعطا شد.

حواشی هفته

در ستون «حواشی هفته»، به مرور اخبار و حاشیه‌هایی که در هفته گذشته پربازدید شده و مورد توجه کاربران شبکه‌های اجتماعی قرار گرفته‌است، می‌پردازیم.

پست جنجالی همایون شجریان درباره شایعات اخیر

غزاله ماندگاری

همایون شجریان با انتشار پستی به شایعات واکنش نشان داد که به نظر می‌رسد مضمون این پست جدایی دو هنرمند از یکدیگر باشد. شجریان در این پست نوشت: «نه خیانتی در کار بود نه سقط بچه‌ای، خسته شد صبر ما، اما رفاقت تا ابد پابرجاست».

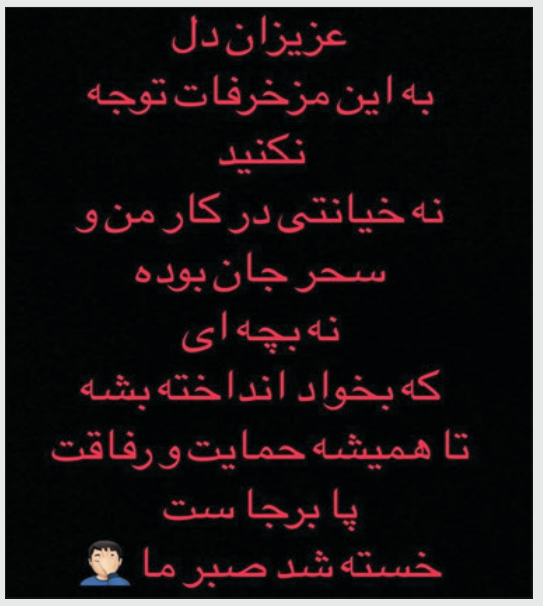

تاسیس رشته تحصیلی دکتری امر به معروف در دانشگاه‌ها

رییس قرارگاه احیای بینش امر به معروف و نهی از منکر اعلام کرد که قرار است رشته‌ای در مقاطع ارشد و دکتری به عنوان رشته امر به معروف و نهی از منکر راه‌اندازی و محتوای درسی در این زمینه تولید شود. این خبر با واکنش‌های بسیاری از سوی کاربران فضای مجازی روبه‌رو شد./ تجارت نیوز

زندانی شدن صادق زیباکلام

صادق زیبا کلام در پی قطعی شدن برخی احکام پرونده‌های قضایی، روز یکشنبه ۲۳ اردیبهشت برای اجرای احکام صادره وارد زندان شد. شنیده‌ها حاکی از آن است که وی در مسیر نمایشگاه کتاب دستگیر شده است. زیباکلام با رأی صادره از سوی دادگاه بابت ارتکاب فعالیت تبلیغی علیه نظام به ۱۸ ماه حبس و ۲ سال محرومیت فعالیت در احزاب، گروه‌های سیاسی و فضای مجازی محکوم شده بود که این حکم قطعی شده است. پرونده دوم این فرد که حکم آن نیز قطعی شده است، مربوط به فعالیت تبلیغی علیه نظام در خصوص انتشار مطالب غیر مستند و غیر واقعی است. وی در این پرونده به یک سال حبس محکوم شده است. یکی دیگر از پرونده‌های قضایی زیباکلام که حکم آن قطعی و لازم‌الاجرا است نیز مربوط به نشر مطالب خلاف واقع است که وی در این پرونده به ۶ ماه حبس محکوم شد بود که پس از فرجام خواهی در دیوان عالی کشور، این حکم مورد ابرام قرار گرفته است./ خبرآنلاین

علی اکبر رائفی پور و موسسه مصاف

در هفته گذشته ماجراهای مالی موسسه مصاف و واکنش‌های «علی اکبر رائفی پور»، رییس این موسسه که در مقام پاسخگویی به منتقدان برآمد زیر ذره بین افکار عمومی و نهادهای نظارتی قرار گرفت و به صدر اخبار آمد. با اینکه رائفی پور ۳۰ دقیقه در رابطه با گردش مالی مصاف ویدئویی توضیح داد، منتقدان هنوز قانع نشده اند. براساس اعلام روابط عمومی بانک مرکزی، محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی عصر پنجشنبه و به محض اطلاع از انتشار غیرقانونی اطلاعات مالی موسسه مذکور با تشکیل جلسه‌ای فوری با حضور معاونین و مدیران مربوطه و ضمن اطلاع به مدیران موسسه مذکور و تاکید بر اینکه صیانت و حفاظت از حساب ها، سپرده‌ها و تراکنش‌های بانکی افراد و موسسات، از وظایف اصلی بانک‌های عامل محسوب می‌شود به معاونین فناوری‌های نوین، حقوقی و رئیس مرکز حراست بانک مرکزی دستور داد ضمن بررسی دقیق ابعاد فنی چگونگی دسترسی و انتشار غیرقانونی اطلاعات مالی این موسسه، گزارش کاملی از این موضوع و افراد ذیربط به قید فوریت تهیه و ارائه کنند. فرارو در ارتباط با مسائل مالی موسسه وابسته به رائفی پور نوشت: «در بین واریزی‌های موسسه مصاف رائفی‌پور، نام یک دختر خارجی به نام الونا واشچنکو به چشم می خورد که به او در پنج شیفت متوالی پول داده بودند تا خودش را جلوی دوربین یک زن به نام طاهره واشچنکو معرفی کند. حتی با الونا مصاحبه گرفتند. با تیتر مصاحبه با بانوی اوکراینی که مسلمان شد. طبق سندی دیگری، ادعا شده مبلغ ۱۴۵ میلیون تومان به حساب خانمی به نام روجا صفرپور واریز شده است. او همان زنی است که در انتخابات ۱۱ اسفند بدون حجاب سر صندوق رای حاضر شد و رای داد و سپس به دیدار رائفی پور رفت. از او در رسانه‌ها به عنوان خورشید خانم یاد شده است.»